

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudcem Tomášem Kocourkem v právní věci

žalobce: **V. S.**, narozen X,
státní příslušnost Ukrajina,
bytem X,

zastoupen Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s.,
se sídlem Kovářská 4, Praha

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**,
se sídlem Nad Štolou 3, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 8. 2018, č. j. OAM-186/ZA-ZA11-LE24-2018,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce podanou žalobou napadá shora označené rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že v případě žalobce nebyly naplněny podmínky zákona o azylu pro udělení mezinárodní ochrany. Na základě provedeného dokazování nedospěl žalovaný k závěru, že by žalobce byl ve státě, jehož je občanem, pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, neboť žalobce neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, naopak výslovně prohlásil, že na Ukrajině nikdy žádné problémy neměl, a z jeho výpovědi nevyplývá, že by nějakou formu pronásledování za uplatňování politických práv a svobod v případě návratu do vlasti očekával. Žalovaný nedospěl ani k závěru, že by žalobce mohl v zemi původu pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Snahu o legalizaci pobytu v České republice po ztrátě pobytového statusu, ani fakt, že na území České republiky pobývají jeho matka a nezletilá sestra, občanky Ukrajiny, či přítelkyně, občanka České republiky, nebo skutečnost, že žalobce ani jeho rodina nemají dle jeho tvrzení na Ukrajině žádné zázemí a nemají tak kam jít, stejně tak jako záměr žadatele studovat v České republice na střední škole, k důvodům uvedeným v § 12 písm. b) zákona o azylu podřadit nelze. Pod citované ustanovení nelze podřadit ani žalobcovu obavu z nástupu vojenské služby, neboť branná povinnost je zcela legitimní občanskou povinností. Navíc jsou do oblasti bojů na východě Ukrajiny nasazováni již výhradně profesionální vojáci nebo dobrovolníci. Žalobcova obava z bezprostředního nasazení do reálného boje proti jeho vůli tudíž není důvodná, a to zejména i proto, že vojenskou základní službu doposud neabsolvoval. Za důvod pro udělení azylu podle citovaného ustanovení nelze dle žalovaného považovat ani zhoršenou bezpečnostní situaci na Ukrajině, neboť ta se týká pouze 2 ze 24 oblastí, na něž je Ukrajina administrativně rozdělena. Ve zbytku země je bezpečnostní situace nezměněná a zcela stabilní. Žalobce pochází ze Z. oblasti, která je vzdálená od oblasti ozbrojených střetů stovky kilometrů a zhoršená bezpečnostní situace se jí vůbec netýká. Splněna dle žalovaného nebyla ani základní podmínka pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu, neboť v průběhu správního řízení nebylo tvrzeno ani prokázáno, že by v České republice byl udělen azyl některému z rodinných příslušníků žalobce. Sám žalobce pak nesplňuje podmínku věku podle § 13 odst. 2 zákona o azylu, neboť je již osobou zletilou. Ve vztahu k tzv. humanitárnímu azylu dle § 14 zákona o azylu se žalovaný zabýval žalobcovou rodinnou, sociální a ekonomickou situací a přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu a neshledal přitom žádné skutečnosti hodné zvláštního zřetele.
2. Ve vztahu k doplňkové ochraně podle § 14a zákona o azylu žalovaný uvedl, že nezjistil žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti, ani že by mu hrozilo nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. K obavě žalobce z povolání k výkonu vojenské služby žalovaný uvedl, že existence této občanské povinnosti i tresty za její nevykonání jsou uznávány za legitimní i Ženevskou konvencí, Mezinárodním paktem o občanských a politických právech či Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod. Její výkon tak nelze považovat za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, neboť nemůže být sama o sobě vnímána jako nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Žalovaný se dále zabýval otázkou, zda žalobci může

hrozit nějaká újma v souvislosti s jeho dlouhodobým pobytem v zahraničí a žádostí o mezinárodní ochranu v České republice, a dospěl k závěru, že žádná taková újma žalobci nehrozí. Žalovaný nerozporoval zhoršenou bezpečnostní situaci na východní Ukrajině, nejedná se však o totální konflikt a není důvod se domnívat, že by se stav zhoršené bezpečnostní situace rozšířil i do dalších částí země. Dále uzavřel, že existence soukromých či rodinných vazeb nemůže být sama o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany v žádné její formě. Z uvedených důvodů rozhodl, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu a doplňková ochrana se neuděluje. K udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu žalovaný uvedl, že není splněna základní podmínka, resp. nebylo zjištěno, že by v České republice byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce. Žalobce tak nesplňuje základní zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a a § 14b zákona o azylu.

Obsah žaloby a vyjádření k žalobě

3. Žalobce uvedl, že rozhodnutí žalovaného napadá v celém rozsahu. Uvedl, že žalovaný v předchozím řízení porušil § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu, § 2 odst. 4 správního řádu, neboť přijaté řešení není v souladu s veřejným zájmem a rozhodnutí neodpovídá okolnostem daného případu, § 68 odst. 3 správního řádu, neboť odůvodnění neobsahuje zákonem požadované náležitosti, § 50 odst. 3 a 4 správního řádu, neboť správní orgán nezohlednil skutečnosti hovořící ve prospěch žalobce a nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a konečně § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, neboť v případě nuceného vycestování žalobce by došlo k porušení čl. 3 Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (dále jen „Úmluva proti mučení“) a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), a tím i k rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
4. Žalobce namítl, že respekt k soukromému a rodinnému životu, jakož i míra integrace do české společnosti zakládá důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, a v této souvislosti odkázal na rozsudek NSS ze dne 24. 7. 2013, sp. zn. 6 Azs 15/2013, a v něm citovanou důvodovou zprávu k zákonu č. 165/2006 Sb., který institut doplňkové ochrany do zákona o azylu zavedl. Uvedl, že v České republice pobývá již od roku 2010, kdy přijel po smrti své ukrajinské babičky, která ho vychovávala. Od svých deseti let tak na území České republiky žije se svou matkou a sestrou, kterým byl udělen trvalý pobyt, a začal zde chodit do místní základní školy. Žalobce měl povolen dlouhodobý pobyt za účelem sloučení rodiny, jehož prodloužení bylo zamítnuto, neboť matka nedoložila k žádosti dostatečné finanční rezervy. Na území České republiky má žalobce všechny rodinné příslušníky včetně přítelkyně české národnosti, se kterou chodí již dva roky a plánuje společnou budoucnost. Jejich společná domácnost je však v nedohlednu, protože oba studují a nemají vlastní příjmy. Žalobce dále uvedl, že v současné době se už nedomluví ani ukrajinsky, ani rusky, na Ukrajině nemá žádné příbuzné ani známé a tato země je pro něj cizí. V Česku se cítí být doma a nedokáže si představit, že by se do země původu vrátil.
5. Žalobce se necítí být Ukrajincem a nechce mít nic společného s válečným konfliktem na východní Ukrajině. V Česku se cítí být doma a nedokáže si představit, že by se do země původu vracel, a to i s ohledem na skutečnost, že má obavy z nuceného výkonu vojenské

základní služby. Obává se však, že by jako branec mohl být nasazen do bojů na východní Ukrajině, kde dochází k válečným zločinům. Ačkoliv žalobce pochází ze západní části Ukrajiny, občanská válka na východě země má dopad na život celé republiky a není vyloučeno, že by musel nastoupit do ukrajinské armády. Argumentace žalovaného o nepravděpodobnosti nuceného nastoupení žalobce do aktivního výkonu vojenské služby dle žalobce nemůže obstát, neboť situace na Ukrajině se mění velmi dramaticky a příměří dohodnuté v Minsku je v současnosti už minulostí. V této souvislosti odkázal na internetový článek na serveru www.denik.cz, zprávu Amnesty International 2017/2018 (str. 376-379), dle které je pokračováno v bojích bez ohledu na dohodu z Minsku a která rovněž pojednává o porušování lidských práv, jako je mučení a nelidské zacházení s vězni. S ohledem na tyto skutečnosti se žalobce domnívá, že žalovaný nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu žalobce.

6. Žalobce dále uvedl, že dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu se vážnou újmu rozumí, pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky vyplývajícími z mezinárodních smluv s tím, že tajemnice Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ohledně situace na Ukrajině vyjádřila velké znepokojení nad dodržováním lidských práv, a to především v souvislosti s válkou na Krymu, která pokračuje již 5. rokem a od dubna do července 2018 si vyžádala více než 81 civilních obětí, což je o 9 % více než za období spadající do předcházejícího kontrolního období. Na Ruskem ilegálně okupovaném území Krymského poloostrova si Rusko podrželo politiku rasové diskriminace a kulturního útlaku směřujícího vůči etnickým skupinám krymských Tatarů a Ukrajinců, kteří vystupují proti ruské anexi. V souvislosti s protiprávním zadržováním osob ukrajinskými úřady a separatistickými složkami Luhanska a Doněcka v oblasti na východě země odkázal na výroční zprávu Amnesty International ze dne 5. 6. 2017 s tím, že některé z praktik po dobu zadržení představují nelidské zacházení a začínají naplňovat skutkovou podstatu válečného zločinu. I z těchto důvodů se žalobce domnívá, že správní orgán nezjistil všechny rozhodné okolnosti, neprovedl důkazy, které byly ke zjištění skutkového stavu potřebné, a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci. Napadené rozhodnutí proto nelze považovat za přesvědčivé. Navrhl jeho zrušení a vrácení žalovanému k dalšímu řízení.
7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 25. 10. 2018 uvedl, že námitky žalobce shledává irelevantními a účelovými. K námitkám ohledně porušení správního řádu žalovaný odkázal na obsah správního spisu. Je toho názoru, že zjistil skutečný stav věci, případ posuzoval ve všech souvislostech, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl, opatřil si potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí a vyhodnotil i okolnosti sdělené žalobcem v rámci správního řízení. Po jejich posouzení však nezjistil žádné důvody pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14a či § 14b zákona o azylu, a proto mu ochrana nebyla udělena. K obavě žalobce z povolání do armády k výkonu základní vojenské služby uvedl, že obecně platí, že branná povinnost a povinná vojenská služba patří k základním státoobčanským povinnostem, a ve zbytku odkázal na napadené rozhodnutí. V souvislosti s námitkou žalobce ohledně ozbrojeného konfliktu na Ukrajině žalovaný uvedl, že s ní nesouhlasí, a rovněž plně odkázal na napadené rozhodnutí. Pokud jde o námitky obecného charakteru, žalovaný uvedl, že dokazování provedl podrobně a úplně, zabýval se všemi okolnostmi případu ve smyslu zákona a v napadeném rozhodnutí srozumitelným způsobem odůvodnil, proč není možné udělit žalobci některou z forem mezinárodní ochrany. Dále namítl, že povinnost

tvrzení v řízení o mezinárodní ochraně má žalobce, neboť je to právě on, kdo svým tvrzením utváří rámec zjišťování skutkového stavu ve správním řízení. Ke splnění této povinnosti byl žalobci poskytnut dostatečný prostor. K námitce, že nesprávně aplikoval § 14a zákona o azylu, žalovaný rovněž odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve kterém se podrobně zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce. V závěru žalovaný konstatoval, že institut mezinárodní ochrany je institutem umožňujícím legální pobyt na území České republiky zcela výjimečným a nelze ho zaměňovat nebo jím nahrazovat jiné formy pobytu upravené v zákoně o pobytu cizinců. Potřeba žalobce legalizovat si na území České republiky svůj další pobyt z důvodu tvrzeného zhoršení sociálního a ekonomického statusu v jiné části Ukrajiny v případě vnitřního přesídlení nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, neboť toto řízení nenahrazuje pobytové řízení cizinců. Žalovaný má za to, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí se dostatečně vypořádal se všemi skutečnostmi sdělenými žalobcem a podrobně uvedl, na základě jakých skutečností rozhodl. Celý případ hodnotil individuálně. Navrhl, aby žaloba byla v plném rozsahu zamítnuta.

8. V replice žalobce zopakoval, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 zákona o azylu. Namítl, že správní orgán řádně nehodnotil bezpečnostní a politickou situaci a stav dodržování lidských práv na Ukrajině. Namísto toho jen poukázal na výčet informačních zdrojů a vůbec se nevypořádal se skutečností, že na Ukrajině dochází k trvalému porušování lidských práv spočívajícímu mimo jiné v útocích na osídlené oblasti, civilní infrastrukturu a porušování uzavřeného příměří mezi nepřátelskými stranami válečného konfliktu. Dále uvedl, že matka žalobce se v současné době léčí z recidivy rakoviny děložního hrdla a oceňuje péči svého syna, který je jí na blízku. Žalobce považuje za absurdní, že by se měl vrátit na Ukrajinu, nemohl dokončit studium v České republice a byl nasazen do bojů, a to vše za situace, kdy mezinárodní organizace varují před zhoršujícím se humanitárním stavem země. Uvedl, že dle pracovníků české neziskové organizace Člověk v tísni je Ukrajina čtyři roky od revoluce na Majdanu stále extrémně postižena korupcí a špatným správním řízením. Válka na Ukrajině přinesla mnoho problémů, zejména anexi Krymu, umírání lidí na východě země a více než 1,6 milionů vnitřně vysídlených osob. Většina médií patří oligarchům nebo jsou přidružena k některé politické skupině, a tudíž je pro obě strany konfliktu obtížné získat důvěryhodné informace. Pro žalobce toužícího žít v míru by tak byl návrat do země, kde nikoho nezná a neovládá místní jazyk, extrémně složitý.
9. Soud projednal žalobu při jednání, které nařídil na žádost žalobce. Účastníci řízení při jednání setrvali na svých dosavadních procesních stanoviscích. Žalobce poukázal na to, že by sice mohl požádat o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území České republiky, ovšem tuto žádost může podat pouze v zemi původu a zákon stanoví lhůtu 270 dnů pro vydání rozhodnutí.

Posouzení žalobních bodů

10. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou.
11. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce dne 26. 2. 2018 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. V rámci poskytnutí údajů k žádosti žalobce uvedl jako důvod jejího podání, že se cítí jako Čech, na Ukrajině nemá kam jít a již s ní nemá nic společného. Vše má v České republice. Jako poslední místo bydliště v zemi původu uvedl město I. (asi 20 km východně od M.), kde žila jeho babička. Poté, co zemřela, ho v roce 2010 přivezla do České republiky jeho matka. Při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, jenž

proběhl dne 1. 3. 2018, žalobce uvedl, že poté, co jej matka přivezla do Čech, pobýval zde s matkou a sestrou, otce si nepamatuje, neboť zemřel v České republice na infarkt, když žalobci byl rok a jeden měsíc. Žalobce v České republice vystudoval základní školu. Kromě matky a sestry zde má i přítelkyni a přátele. Je zde integrovaný a zamýšlí se přihlásit na střední školu s oborem autolakýrnictví. V České republice má spoustu koníčků, cvičí, hraje basketbal, jezdil na tábory a účastnil se mnoha sportovních soutěží v atletice, ve kterých se dostal do krajského kola. Se svou přítelkyní chodí skoro dva roky, spolu doposud nežijí, protože oba ještě chodí do školy. Oba jsou z Prahy. V České republice mu byl udělen dlouhodobý pobyt za účelem sloučení rodiny, jeho žádost o trvalý pobyt však byla pro nedostatek finančních prostředků matky zamítnuta a dlouhodobý pobyt nebyl prodloužen. Na Ukrajině nikoho nemá, nemá tam kam jít a také se tam nedomluví, protože ukrajinsky už neumí ani psát, ani mluvit. Matka by nebyla schopná žalobce a jeho sestru na Ukrajině uživit, neboť tam jsou špatné poměry. Jeho sestra je v České republice od 1. třídy, ukrajinštinu vůbec nezná. Žalobce si ani nedovede představit žít tam se svou českou přítelkyní, Ukrajinu už nechce ani vidět. Jako okolnost bránící návratu na Ukrajinu uvedl, že jakmile se tam vrátí, bude odveden do ukrajinské armády. Povolávací rozkaz však doposud neobdržel, neboť na Ukrajině již dlouho nežije. Žádné problémy se státní správou, policií, armádou či soudy ve své zemi nikdy neměl. Matka žalobce, toho času zákonná zástupkyně, uvedla, že se dostala do finanční tísně, a tudíž se jí nepodařilo prodloužit pro svého syna pobytové oprávnění. On a jeho sestra jsou pro ni vším a chce s nimi žít v České republice. Na Ukrajině by její syn šel na vojnu, na které se střílí po lidech, nikoliv jako v České republice.

12. Ze správního spisu dále vyplývá, že pro posouzení žádosti žalovaný shromáždil jako podklad zprávu Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 12. 12. 2017 o stavu lidských práv na Ukrajině v období od 16. 8. do 15. 11. 2017, zprávu organizace Freedom House o svobodě ve světě 2018 – Ukrajina z ledna 2018, výroční zprávu organizace Human Rights Watch z roku 2018, výroční zprávu organizace Amnesty International 2018 – stav lidských práv ve světě – Ukrajina, informaci Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 3. 8. 2017 o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, o návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí – Ukrajina, výnos prezidenta Ukrajiny č. 411/2016 ze dne 26. 9. 2016 o propuštění do zálohy vojáků vojenské služby podléhajících odvodu během mobilizace, na mimořádné období, povolaných během třetí fáze částečné mobilizace v souladu s výnosem prezidenta Ukrajiny č. 15 ze dne 14. 1. 2015, zprávu České tiskové kanceláře ze dne 26. 9. 2016 *„Porošenko počítá na frontě v Donbasu už jen s profesionály“*, zprávu České tiskové kanceláře ze dne 2. 11. 2016 *„Na východě Ukrajiny už nejsou podle Porošenka mobilizovaní vojáci“*, informaci OAMP z 22. 1. 2018 o situaci v zemi, politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby – Ukrajina.
13. Dalšími podklady pro vydání rozhodnutí byla žádost o udělení mezinárodní ochrany, protokol o pohovoru, kopie cestovního dokladu, kopie nájemní smlouvy ze dne 20. 1. 2018 a informace o bytové jednotce. Žalobce byl s podklady pro vydání rozhodnutí seznámen dne 18. 4. 2018. Při tom žalobce uvedl, že nemůže doplnit žádné doklady, protože stále čeká na rozhodnutí, zda bude přijat ke studiu na střední školu. Žádné další skutečnosti nebo nové informace, které by měl správní orgán vzít v úvahu při posouzení žádosti, neuvedl.

14. Soud posoudil žalobu v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“). Tento článek vyžaduje, aby soudy prvního stupně přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ dle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu. Členské státy Evropské unie byly povinny výše uvedený závazek transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (viz čl. 51 odst. 1 procedurální směrnice). Vzhledem k tomu, že Česká republika obsah této směrnice netransponovala do svého vnitrostátního právního řádu, ač tak měla nejpozději do 20. 7. 2015 učinit, má ustanovení předmětného článku přímé účinky a užije se na tento případ, protože řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo zahájeno po tomto datu (čl. 52 odst. 1 věta první procedurální směrnice). Procesní pravidla vyplývající z čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice se proto prosadí na úkor § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).
15. Obecné tvrzení žalobce, že v řízení byl porušen § 2 odst. 4, § 50 odst. 3 a 4 a § 68 odst. 3 správního řádu, doprovázené parafrází textu těchto ustanovení, nejsou žalobními body ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Dle ustálené judikatury jím je konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizované) skutkové tvrzení doprovázené konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. Líčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Žalobce je povinen vylicit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl žalovaný vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobce odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spisu, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ tvrzené nezákonnosti (viz rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58). Na tomto právním názoru setrval rozšířený senát NSS i v rozsudku ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78, v němž s odkazem na svůj předchozí, výše citovaný rozsudek potvrdil, že náležitost žaloby dle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je splněna, pokud jsou z tvrzení žalobce seznatelné skutkové děje a okolnosti individuálně odlišitelné od jiných ve vztahu ke konkrétnímu případu žalobce, jež žalobce považoval za relevantní k jemu domnělé nezákonnosti správního rozhodnutí; právní důvody nezákonnosti (či nicotnosti) napadeného správního rozhodnutí pak musí být tvrzeny alespoň tak, aby soud při aplikaci obecného pravidla, že soud zná právo, mohl dostatečně vymezit, kterým směrem, tj. ve vztahu k jakým právním předpisům bude směřovat jeho přezkum. Závěry uvedené ve zmíněných rozsudcích byly potvrzeny usnesením rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 3. 2018, č. j. 10 Azs 65/2017 – 72.

16. Těmto požadavkům ovšem výše uvedená tvrzení žalobce nedostála, neboť žalobce pouze uvádí, že byly porušeny povinnosti v těchto ustanoveních stanovené, aniž by uvedl konkrétní skutečnosti či právní argumentaci, v čem toto tvrzené porušení spočívá. Není úkolem soudu, aby nahrazoval procesní aktivitu žalobce a ve správním spisu sám dohledával konkrétní nezákonnosti (viz rozsudek NSS č. j. 4 As 3/2008 – 78). Za řádně formulované žalobní body tak lze považovat pouze námitky směřující proti § 3 správního řádu ve spojení s § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, neboť ty žalobce v další části žaloby rozvinul do podoby dostatečně individualizovaných a konkrétních žalobních bodů.
17. Podle § 3 správního řádu nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.
- Podle § 28 odst. 1 a 2 zákona o azylu mezinárodní ochrana se udělí ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Neshledá-li ministerstvo důvody k udělení ani jedné z forem mezinárodní ochrany, odůvodní své rozhodnutí ve vztahu k oběma formám mezinárodní ochrany.
- Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
- Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje
- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
 - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
 - c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
 - d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
18. Žalobce v napadeném rozhodnutí spatřoval především porušení čl. 8 Úmluvy, který zakotvuje právo na respekt k rodinnému a soukromému životu. Tvrdil, že vynucené vycestování by představovalo porušení mezinárodních závazků České republiky ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu.
19. Žalovaný se tím, zda rodinný život, který žalobce vede na území České republiky, představuje důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, podrobně zabýval na straně 9 a 10 napadeného rozhodnutí. Žalobce argumentuje tím, že na území České republiky od svých deseti let žije se svou matkou a mladší sestrou, kterým byl udělen trvalý pobyt, a má zde přítelkyni české národnosti. V zemi původu nemá žádné rodinné zázemí ani známé, v současné době se nedomluví ani ukrajinsky, ani rusky, necítí se být Ukrajincem. Z uvedeného žalobce dovozuje, že nuceným odjezdem z České republiky v důsledku neudělení doplňkové ochrany by došlo k zásahu do rodinného a soukromého života v rozporu s čl. 8 Úmluvy.
20. Otázka rodinných vazeb žadatelů o mezinárodní ochranu a s tím související udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu byla již mnohokrát řešena Nejvyšším správním soudem, přičemž judikatura se ustálila v tom směru, že mezinárodní

závazek v podobě čl. 8 Úmluvy neukládá státu všeobecnou povinnost respektovat volbu osob ohledně země jejich pobytu, resp. napomáhat rozvíjení jejich vztahů (viz např. rozsudky NSS ze dne 11. 6. 2009 č. j. 9 Azs 5/2009 – 65, ze dne 29. 2. 2012, č. j. 2 Azs 38/2011 – 47, či usnesení ze dne 12. 5. 2016, č. j. 5 Azs 29/2016 – 19). Na tomto závěru nic nemění ani žalobcem zmiňovaný rozsudek NSS ze dne 24. 7. 2013, č. j. 6 Azs 15/2013 – 35, ve kterém bylo pouze nastíněno možné rozšíření interpretace § 14 odst. 2 písm. d) zákona o azylu ve vztahu k možnému porušení čl. 8 Úmluvy, a to s ohledem na znění důvodové zprávy k zákonu č. 165/2006 Sb. a současnou doktrínu. Závěr, že existence soukromého života a určitý stupeň integrace do české společnosti je bez dalšího důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, z něj však dovozovat nelze.

21. Soud považuje za významné zdůraznit, že povinnost vycestovat z území České republiky nezakládá rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany (zejména pak nepředstavuje zákaz pro povolení dalšího vstupu a pobytu na území), nýbrž skutečnost, že žalobci nesvědčí žádné pobytové oprávnění ve smyslu zákona o pobytu cizinců. Zákaz vstupu na území České republiky, jehož důsledkem je právě zásah do rodinných vazeb, pak je žalobci uložen rozhodnutím o správním vyhoštění. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71, potvrdil, že ochrany před zásahem do soukromého a rodinného života v podobě uložení správního vyhoštění se musí cizinec domáhat v řízení o vyhoštění (resp. v navazujícím soudním řízení), nikoliv v řízení o mezinárodní ochraně (shodně též usnesení NSS ze dne 12. 5. 2016, č. j. 5 Azs 29/2016 – 19). Doplňkovou ochranu založenou na § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu (ani jinou formu mezinárodní ochrany) nelze považovat za nástroj, jenž by měl poskytnout ochranu soukromému a rodinnému životu žadatele o mezinárodní ochranu, který vede na území České republiky. Nebyl-li tuzemský soukromý či rodinný život dostatečně zohledněn v jiných řízeních (např. v řízení o vydání povolení k pobytu, řízení o správním vyhoštění, trestním řízení při ukládání trestu vyhoštění), ať již z důvodu, že aplikovatelná právní norma nepředvídá zohlednění soukromého či rodinného života, nebo z důvodu nesprávného posouzení této otázky, nebo z důvodu nedostatečné procesní aktivity žadatele o mezinárodní ochranu, neznamená to, že by se v řízení o mezinárodní ochraně znovu otevíral prostor pro posouzení zásahu případného vycestování do země původu spojeného s dlouhodobějším zákazem vstupu na území České republiky do tuzemského soukromého a rodinného života žadatele. Účelem žádosti o mezinárodní ochranu nemůže být vyloučit pomocí aplikace § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu právní následky rozhodnutí vydaných dle jiných právních předpisů (typicky dle zákona o pobytu cizinců), v nichž se posuzuje přiměřenost přijatého opatření ve vztahu k zásahu do tuzemského soukromého a rodinného života žadatele.
22. Syntézou výše uvedeného lze dospět k závěru, že ochrana před nepřiměřeným zásahem rozhodnutí orgánů veřejné moci do soukromého a rodinného života, který žalobce udržuje na území České republiky, je žalobci dostupná v řízeních, která ústí ve vydání rozhodnutí, jimiž se žadateli ukončuje (neprodlužuje) legální pobyt na území České republiky, ukládá povinnost vycestovat z území České republiky a zakazuje vstup na její území. V tomto kontextu je tedy třeba vnímat opodstatněnost závěru, k němuž dospěla judikatura správních soudů, že pouze v důsledku povinnosti vycestovat z území České republiky do země původu nedochází k zásahu do soukromého a rodinného života žadatele o mezinárodní ochranu (tato povinnost by musela být spojena s dlouhodobým zákazem vstupu na území České republiky, jenž však nemá původ v rozhodnutí o žádosti o

mezinárodní ochranu). Pod § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu tak lze podřadit případy, kdy by v důsledku vycestování žadatele o mezinárodní ochranu do země původu byl porušen tzv. extrateritoriální účinek čl. 8 Úmluvy, tj. že by vycestováním žadatele o mezinárodní ochranu do země původu byl znemožněn jeho rodinný, případně soukromý život v jeho zemi původu, nikoliv že vycestováním by bylo znemožněno udržování a další rozvíjení rodinného a soukromého života etablovaného v České republice. Pouze v případě, že by návratem do země původu byl znemožněn rodinný či soukromý život v zemi původu, je legitimní zvažovat, zda přijímající stát není povinen umožnit žadateli o mezinárodní ochranu přenést jeho rodinný, resp. soukromý život na území přijímajícího státu, a případně zda je mu za tímto účelem povinen také udělit doplňkovou ochranu (viz rozsudek ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71, dále rozsudek ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 – 65, a usnesení ze dne 12. 5. 2016, č. j. 5 Azs 29/2016 – 19, nebo ze dne 23. 1. 2019, č. j. 9 Azs 359/2018 – 32). Ostatně z § 2 odst. 6 a § 14a odst. 1 zákona o azylu plyne, že z pohledu přiznání doplňkové ochrany je relevantní pouze hrozba vážné újmy, jejímž původcem je stát, jehož je žadatel o mezinárodní ochranu občanem, resp. soukromé osoby na území tohoto státu. Stát, jehož je žadatel občanem, může být původcem hrozby vážné újmy spočívající v zásahu do rodinného či soukromého života pouze v situacích, na které dopadá extrateritoriální účinek čl. 8 Úmluvy. Cizí stát nemůže ohrožovat rodinný a soukromý život, který žadatel o mezinárodní ochranu udržuje na území státu, v němž žádá o mezinárodní ochranu.

23. Žalobce je zletilým občanem Ukrajiny a požívá, stejně jako ostatní občané této země, výhod bezvízového styku s členskými státy Evropské unie. Pokud mu tedy nebyl zakázán vstup na území Evropské unie, může za účelem realizace pravidelného styku se svou matkou, sestrou či přítelkyní na území České republiky vstupovat bez dalšího povolení. Ačkoliv řízení o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití na území České republiky může dle zákona o pobytu cizinců trvat až 270 dní, neznamená to, že by žalobce v mezidobí nemohl pobývat na území České republiky na základě jiného pobytového titulu, typicky právě na základě bezvízového styku (byť po časově omezenou dobu 90 dnů v průběhu jakéhokoliv 180 denního období). Zapomnění ukrajinského ani ruského jazyka v důsledku jejich neužívání jistě není nepřekonatelnou bariérou, neboť až do roku 2010, kdy mu bylo 10 let, žil s babičkou na Ukrajině, jistě s ní komunikoval ukrajinsky či rusky a navštěvoval základní školu, v níž probíhala výuka v některém z těchto jazyků. Přestože žalobce pobýval ke dni rozhodnutí soudu na území České republiky více než 8 let, jistě by se po návratu do země původu rychle naučil komunikovat v ukrajinském či ruském jazyce. Z pouhého neudělení mezinárodní ochrany a případné následné povinnosti vycestovat z území České republiky do země původu tak v daném případě nemůže vzejít zásah do soukromého a rodinného života žalobce. Žalobci také nic nebrání v návratu do země původu za účelem vyřízení povolení k pobytu na území České republiky; délka doby potřebné k vyřízení povolení k pobytu (v případě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití na území jde nejvýše o 270 dní) neaktivuje extrateritoriální účinek práva na soukromý a rodinný život. Neexistují žádné právní ani faktické překážky týkající se poměrů v zemi původu, které by bránily žalobci, jeho matce a sestře vrátit se společně zpět do země původu a vést rodinný život tam. Všichni tři jsou státními občany Ukrajiny a ačkoliv ekonomická situace v zemi původu není z hlediska výdělkových poměrů a životní úrovně tak příznivá jako v České republice (resp. Spolkové republice Německo, kde žalobcova matka pracuje), jistě

umožňuje uživit se. Ostatně žalobce je již zletilý, může začít pracovat a přispět vlastním výdělkem na úhradu potřeb rodiny.

24. Tvrzení, že se matka žalobce v současné době léčí z recidivy rakoviny děložního hrdla a oceňuje péči svého syna, žalobce nejprve ničím nedoložil, netvrdil ani, že by o svou matku nemohl pečovat na Ukrajině např. z důvodu nedostupné či nedostatečné tamní zdravotnické péče. Při jednání soudu předložil žalobce lékařské potvrzení vystavené gynekologem praktikujícím ve Spolkové republice Německo, podle něhož se žalobcova matka dne 20. 12. 2018 podrobila ambulantnímu gynekologickému zákroku. Žalobce k tomu upřesnil, že léčba jeho matky stále probíhá, nicméně není z toho důvodu v pracovní neschopnosti, stále pracuje ve Spolkové republice Německo, žalobce a jeho sestra pobývají v České republice. Z toho plyne, že léčba, kterou žalobcova matka aktuálně prodělává, zásadněji neovlivnila jejich dříve nastavený způsob soužití a sdílení péče o domácnost a žalobcovu sestru. Pakliže se žalobcova matka rozhodne nevrátit s žalobcem do země původu, a dojde tedy ke snížení intenzity rodinných vztahů, nebude se jednat o důsledek žalobou napadeného rozhodnutí, nýbrž o důsledek rozhodnutí žalobcovy matky a skutečnosti, že žalobce není oprávněn pobývat na území České republiky. Ani žalobcově přítelkyni, ačkoliv je občankou České republiky, nic nebrání v tom, aby se společně s žalobcem přestěhovala do jeho země původu, považuje-li sama jejich vztah za tak vážný a osudový.
25. Pokud žalobce uvádí, že v České republice studuje střední školu, je třeba konstatovat, že tato skutečnost není pro rozhodnutí o udělení mezinárodní ochrany relevantní, neboť doplňková ochrana založená na § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu není nástrojem, který by měl legalizovat pobyt žadatele na území České republiky za účelem studia. Jednotlivé typy pobytů cizinců na území České republiky, a to i za účelem studia, jsou upraveny v zákoně o pobytu cizinců a účelem žádosti o mezinárodní ochranu a s tím související aplikace § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu nemůže být nahrazení či vyloučení právních následků rozhodnutí vydaných podle zákona o pobytu cizinců.
26. Soud neprovedl důkaz výsledkem žalobcovy matky, jímž měly být zjištěny okolnosti významné pro posouzení intenzity zásahu do rodinného života. Žalobce jak v průběhu správního řízení, tak ve svých podáních a přednesech učiněných v soudním řízení dostatečně vylíčil charakter a intenzitu rodinného života, který vede na území České republiky. Soud má žalobcova tvrzení za věrohodná, nezpochybnil je, jejich prokazování výpovědí matky by bylo nadbytečné.
27. Důvodná není ani námitka žalobce, že v případě návratu do země původu mu hrozí povolání k výkonu základní vojenské služby a v této souvislosti též nasazení do bojů na východě země, kde by byl nucen podílet se na válečných zločinech, zločinech proti lidskosti a mohl by být vystaven situacím představujícím porušení čl. 3 Úmluvy proti mučení. Žalobce v žalobě na podporu svých tvrzení cituje zprávy o zemi původu, včetně některých, z nichž vycházel žalovaný, a dovozuje, že by mohl být jako branec nasazen do bojů na východní Ukrajině, kde dochází k válečným zločinům na obou stranách fronty.
28. Soud se touto námitkou zabýval z pohledu aplikace § 12 zákona o azylu, neboť jak dovodila již široce etablovaná judikatura, skutečnost, že žalobce může být povolán k výkonu vojenské služby a v jejím rámci nasazen do ozbrojeného konfliktu, může být v obecné rovině relevantní právě z pohledu azylu jakožto privilegované formy mezinárodní ochrany. To platí i pro hrozbu sankcí za nenastoupení výkonu služby. Touto otázkou se podrobně zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 158/2015 – 24, a to právě ve vztahu k situaci na Ukrajině. V uvedeném rozhodnutí

navázal především na rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ze dne 26. 2. 2015 ve věci *Andre Lawrence Shepherd* (C-472/13).

29. Je třeba předeslat, že branná povinnost je jednou z významných povinností státních občanů ke státu, jehož jsou občany. V době ozbrojeného konfliktu, do něhož je tento stát zavlečen, resp. hrozby konfliktu je tato povinnost ještě významnější a naléhavější. Požadavek státu, aby občan splnil brannou povinnost a případně se z toho titulu i aktivně zapojil v rámci mobilizace do ozbrojeného konfliktu, v němž je ohrožena svrchovanost státu a jeho územní celistvost, je zcela legitimní a nemůže bez dalšího představovat akt pronásledování nebo hrozbu vážné újmy (srov. rozsudek NSS ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 – 44). Azylové právo neposkytuje právní ochranu jednání žadatelů o mezinárodní ochranu, kteří bez relevantních důvodů odpírají státu, jehož jsou občany, splnění své základní povinnosti, tj. podílet se na jeho obraně (při dodržení všech mezinárodněprávních pravidel vedení ozbrojeného konfliktu, zejména těch, které jsou součástí mezinárodního humanitárního práva). V opačném případě by aplikace azylového práva destruovala obranyschopnost cizího státu.
30. Z pohledu aplikace § 12 zákona o azylu je rozhodující, zda žadatel o mezinárodní ochranu má odůvodněný strach z pronásledování pro některý z azylově relevantních důvodů. Pojem pronásledování je definován v § 2 odst. 4 zákona o azylu jako závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Uvedené ustanovení je transpozicí čl. 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. 12. 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“) a musí být vykládáno v jejím světle. Dle čl. 9 odst. 2 písm. e) kvalifikační směrnice může být za pronásledování považováno trestní stíhání nebo trest za odepření výkonu vojenské služby za konfliktu, jestliže by výkon vojenské služby zahrnoval zločiny nebo jednání spadající mezi důvody vyloučení uvedené v čl. 12 odst. 2 (tj. zločin proti míru, válečný zločin nebo zločin proti lidskosti ve smyslu mezinárodních dokumentů obsahujících ustanovení o těchto zločinech, vážný nepolitický zločin, čin, který je v rozporu se zásadami a cíli OSN uvedenými v preambuli a v člancích 1 a 2 Charty OSN).
31. Jinými slovy řečeno, mezinárodní ochranu ve formě azylu lze udělit osobě, jestliže se odůvodněně obává, že by mohla být trestně stíhána nebo by jí byl uložen trest z důvodu, že odepré výkon vojenské služby za konfliktu. To ovšem pouze za omezující podmínky, že při výkonu vojenské služby by docházelo ke zločinům proti míru, válečným zločinům, zločinům proti lidskosti. Trestní stíhání v případě odepření vojenské služby za konfliktu, při němž k uvedeným z pohledu mezinárodního práva protiprávním jevům nedochází, nepředstavuje akt pronásledování, a tedy důvod pro udělení azylu. Naopak je zcela legitimní, aby stát, jenž se nachází v konfliktu, vynucoval plnění branné povinnosti a nařízené mobilizace i prostředky trestního práva.
32. V situaci, kdy žalobce v řízení konzistentně a věrohodně uváděl jako jeden z důvodů podání žádosti o mezinárodní ochranu, že se obává povolání k výkonu vojenské služby a především pak nasazení do ozbrojeného konfliktu na východě Ukrajiny, bylo povinností žalovaného shromáždit takové zprávy o zemi původu, na jejichž základě by bylo možno posoudit, zda žalobci skutečně hrozí povolání k výkonu vojenské služby a nasazení do

bojových operací na východě Ukrajiny a pokud ano, zda v ozbrojeném konfliktu nedochází k porušování pravidel mezinárodního válečného, resp. humanitárního práva.

33. Žalovaný za účelem zhodnocení podmínek základní vojenské služby opatřil jako podklad informaci odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky ze dne 22. 1. 2018 o situaci na Ukrajině, ze které vyplývá, že vojáci základní vojenské služby, jež je za stanovených podmínek povinná pro muže ve věku mezi 18 až 27 lety, nejsou od podzimu 2014 povoláváni do oblasti bojů na východě země, neboť podle rozhodnutí Rady národní bezpečnosti a obrany Ukrajiny ze dne 28. 8. 2014, schválené výnosem prezidenta republiky ze dne 24. 9. 2014, vojáci základní vojenské služby nesmí v oblasti bojů na východě Ukrajiny sloužit, ale mohou se k tomu rozhodnout dobrovolně s tím, že před jejich vysláním musí projít tříměsíčním výcvikem, o čemž ukrajinská média i místní orgány informují zejména v období řádných odvodů. Současně se uvádí, že v několika etapách v roce 2015 a 2016 proběhla demobilizace povolaných vojáků na základě prezidentských výnosů. Z výnosu prezidenta Ukrajiny č. 411/2016 ze dne 26. 9. 2016 vyplývá, že bylo nařízeno propuštění vojáků vojenské služby podléhajících odvodu během mobilizace, na mimořádné období, povolaných během třetí fáze částečné mobilizace do zálohy, s výjimkou těch, kdo vyjádřili přání pokračovat ve vojenské službě. Ze zpráv ČTK ze dne 26. 9. 2016 a 2. 11. 2016 plyne, že prezident další mobilizaci neplánuje a na východoukrajinské frontě již nejsou žádní mobilizovaní vojáci, pouze dobrovolníci a profesionální příslušníci armády.
34. Z výše uvedeného vyplývá, že žalobce je skutečně ve věku, kdy mu hrozí povolání k výkonu základní vojenské služby. Obava žalobce z toho, že bude v rámci výkonu základní vojenské služby nedobrovolně nasazen do ozbrojeného konfliktu na východě Ukrajiny, není důvodná, neboť takový postup je výslovně zakázán rozhodnutím Rady národní bezpečnosti a obrany Ukrajiny, schválené výnosem prezidenta Ukrajiny. Závěr žalovaného, že žalobci nehrozí nasazení do bojových operací na východě země, má oporu ve shromážděných zprávách o zemi původu. Žalobce ve správním řízení ani řízení před soudem nenavrhл provedení důkazů, které by směřovaly k prokázání odůvodněnosti jeho obavy z nasazení do bojových operací, tedy že výše uvedené rozhodnutí Rady národní bezpečnosti a obrany Ukrajiny je v praxi porušováno a že hrozba, že žalobce bude v rámci základní vojenské služby nasazen do bojů na východě Ukrajiny, je reálná. Soud tedy neshledal, že by obava žalobce ze zapojení do bojových operací na východě Ukrajiny, byla odůvodněná, tj. přiměřeně pravděpodobná (viz rozsudek NSS ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 – 82). Neznamená to, že pravděpodobnost, že nežádoucí důsledek nastane, musí být nutně vyšší než pravděpodobnost, že nenastane (tím méně to znamená, že v případě návratu do země původu musí být nastání nežádoucího důsledku prakticky jisté), nýbrž to, že k nežádoucímu důsledku v případech obdobných případu žadatele dochází natolik často, že s ním ten, komu takový následek hrozí, musí počítat jako se vcelku běžným jevem, a nikoli jako s jevem toliko výjimečným. Ze zpráv o zemi původu neplyne, že by aktuálně bylo běžným jevem nasazování vojáků základní vojenské služby do zón bojových operací. Žádné konkrétní obavy vztahující se k výkonu základní vojenské služby, mimo zóny bojových operací, žalobce neuplatnil.
35. Vzhledem k výše uvedenému závěru, že žalobci během výkonu základní vojenské služby nehrozí nasazení do bojových operací na východě Ukrajiny, nebylo třeba se zabývat tím, zda v těchto bojových operacích dochází k páchání válečných zločinů či zločinů proti lidskosti nebo zda žalobci hrozí mučení, nelidské či ponižující zacházení. Soud proto neprovedl důkazy navržené žalobcem v žalobě a replice, neboť označenými zprávami

o zemi původu měly být prokázány podmínky, které panují v zónách konfliktu v Doněcké a Luhanské oblasti. Objasňovat blíže tyto skutečnosti, nad rámec základních zjištění plynoucích ze zpráv o zemi původu shromážděných žalovaným, by bylo nadbytečné, neboť žalobcovy obavy z nasazení do těchto míst v rámci výkonu základní vojenské služby jsou nedůvodné.

36. Za účelem hodnocení bezpečnostní a politické situace na Ukrajině žalovaný shromáždil dostatek podkladů v podobě zpráv nejvýznamnějších mezinárodních a nevládních organizací a podrobně se jejich obsahem zabýval, zejména na straně 5, 8 a 9 napadeného rozhodnutí. Žalobci nelze dát za pravdu v tom, že situace na Ukrajině se dramaticky mění a že válečný konflikt na východě Ukrajiny má dopad na život celé země, neboť z výše citované zprávy odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra o situaci v zemi naopak vyplývá, že ve srovnání s rokem 2014 se v letech 2015 – 2017 politická i bezpečnostní situace v zemi stabilizovala a bezpečnostní incidenty se na území Ukrajiny omezovaly pouze na okolí tzv. linie dotyku, tj. hranice mezi územím kontrolovaným separatisty z Luhanské a Doněcké lidové republiky a ukrajinskou armádou. Na tomto závěru nic nemění omluva ukrajinského prezidenta za délku trvání bojů s proruskými separatisty. Pokud se jedná o žalobcem namítané nedodržování lidských práv, politiku rasové diskriminace a kulturního útlaku v oblasti Krymského poloostrova či protiprávní zadržování osob ukrajinskými úřady a separatistickými složkami v Luhanské a Doněcké oblasti a s tím související mučení či jiné formy násilí, je třeba konstatovat, že tyto činy se týkají pouze jednotlivých oblastí zasažených konfliktem, což vyplývá i z žalobcem citovaných zpráv. Námitku žalobce, že je z ukrajinských médií obtížné získat důvěryhodné informace, nepovažuje soud za důvodnou, neboť žalovaný ve svém rozhodnutí vycházel ze zpráv mezinárodních organizací, které své závěry činí na základě informací získaných mimo jiné z vlastních zdrojů, a nikoliv toliko z ukrajinských médií. Ačkoliv je tedy nepochybné, že boje na východní Ukrajině stále probíhají, je velmi nepravděpodobné, že by byl žalobce, který je původem z města I., nacházejícího se na západě Ukrajiny nedaleko od hranic s Maďarskem a Rumunskem, v případě návratu do svého bydliště v zemi původu vystaven jakémukoliv útoku či aktu násilí, mučení či nelidského a ponižujícího zacházení v souvislosti s probíhajícím ozbrojeným konfliktem.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

37. Vzhledem k tomu, že žalobní body jsou nedůvodné a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlídnout i bez námítky, byla žaloba podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnuta.
38. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu nevznikly náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 29. dubna 2019

Tomáš Kocourek, v. r.
soudce